

639

॥ श्रीरामसहस्रनामप्रारंभ ॥

✓

21 A.
4

राम०

१

श्रीगणेशायनमः॥ ॥ श्रीरामायनमः॥ ॥ सूत उवाच॥ एकदा सहस्र०
सुखमासीनौ पार्वती परमेश्वरौ॥ अन्यान्याश्चिष्टहृद्वाहुलो
करक्षणकारकौ॥ इंद्रादिलोकपालेश्वरसेवितोन्व परस्परौ॥ पा
र्वतीपरिपप्रच्छतदा धर्माननुक्रमात्॥ २॥ पार्वत्युवाच॥ म
न्नाथ जगतां नाथ सर्वयज्ञमहेश्वर॥ त्वत्प्रसादान्मयाज्ञातं ध
र्मशास्त्रमनुत्तमं॥ ३॥ प्रायश्चित्तं तु पापानां श्रुतं सर्वमशेषतः
ब्रह्महत्यादिपापानां निवृत्तं वक्तुमर्हसि॥ ४॥ श्रीमहादेव उवा श्रीराम
च॥ शृणु देवि प्रवक्ष्यामि गुह्या दुह्यतरं महत्॥ सनत्कुमारवि १

क्षेत्रं संवादं पापनाशनं॥ ५॥ उपविष्टं गणाध्यक्षमेकांते प्रणि
पत्यसः॥ सनत्कुमारः पप्रच्छ सर्वधर्मविदां वरः॥ ६॥ सनत्कु
मार उवाच॥ भगवन् सर्वधर्मज्ञ सर्वतत्त्वविशारद॥ द्विजहत्याह
रं धर्मं वक्तुमर्हसि मे प्रभो॥ ७॥ भवद्दिनास्य धर्मस्य वक्तानां
स्ति जगन्नये॥ विनायक उवाच॥ साधुं च त्वया ब्रह्मन् सर्वलो ४
कोपकारकं॥ ८॥ मया चिरं कृतं कर्म स्मारितं भवतानघ॥ पुरा
हं जैंगैरूपेण जातः पर्वतसंनिभः॥ मत्तो वृक्षान्समुत्पाद्य मु
निहिंसां संमारभे॥ ९॥ तदा मया मुनिगणा हिंसा बहवो बला

राम०
२

त॥ हाहाकारो महानासीद्ब्राह्मणानो समंततः॥१०॥ तदा हत्या सहस्र०
सहस्रेण वेष्टितः परितो स्म्यहं॥ निःसंज्ञं मृतकल्पं मामीक्ष्य दे
वः पितृमम॥११॥ आराध्य जगतामीशं रामं सर्वहृदि स्थितं॥ प्र
त्यक्षमकरोद्देवं मध्यतो रघुनंदनं॥१२॥ तदा प्रोवाच भगवान् श्री
रामः पितरं मम॥ श्रीराम उवाच॥ प्रसन्नोऽस्मि महादेव किं मां प्रा
र्थयसे प्रभो॥१३॥ दास्यामि तद्भीष्टं ते त्रिषु लोकेषु दुर्लभं॥
श्रीमहादेव उवाच॥ द्विजहत्या समाविध्य मुमापुत्रमिमं प्रभो॥१४॥ श्रीराम
निष्पापं कुरु देवेश यद्यस्ति मयि ते दया॥ तथेत्युक्त्वा मया तेन २

दयया वीक्षितो स्म्यहं ॥ १५ ॥ तक्षणा लुब्धचेतन्यो निर्मलज्ञा
न वंहितः ॥ बहुभिर्गद्यपद्यैश्च स्तुत्वा तं प्रणतो स्म्यहं ॥ १६ ॥ त
दामा माह सुप्रीतः श्रीरामः शरणं मम ॥ द्विजहत्या सहस्रस्य प्रा
यश्चित्तं ददामिते ॥ १७ ॥ जपं नाम सहस्रं मे हत्या कौटिभिर्दुत्तमं ॥
इति गुह्यं ददौ रामः स्वस्य नाम सहस्रकं ॥ १८ ॥ तस्य तद्गुह्यादे
व निष्पापो स्मितदैवहि ॥ तदादि सर्वदेवानां पूज्योऽस्मि मुनिस
त्तमः ॥ १९ ॥ त्वमप्येदैते धीयानो राघवस्य महात्मनः ॥ नाम्नां स
हस्रं लोकेषु प्रख्यापय महामते ॥ २० ॥ स न लुमार उवाच ॥ धन्यो

राम०
३

स्मानुगृहीतोस्मिदुतार्थोस्मिगणाधिप॥ त्वत्प्रसादान्मयाधीतं सहस्र०
रामनामसहस्रकं॥२१॥ श्रीमहादेव उवाच॥ इति विज्ञाप्य देवेशं
परिक्रम्य प्रणम्य च॥ तदा दिसते तं जह्वास्तोत्रमेतद्दूरानने॥२२॥
अवाप्य परमां सिद्धिं पुण्यपापविवर्जितः॥ पार्वत्य उवाच॥ श्रोतु
मिच्छामि देवेश तद्दहं सर्वकामदं॥२३॥ नाम्नां सहस्रं रामस्य ब्रू-
हियद्यस्ति ते दया॥ श्रीमहादेव उवाच॥ अथ वक्ष्यामि भो देवी राम
नामसहस्रकं॥२४॥ शृणु ह्येकमनास्तोत्रं गुह्या दुह्यतरं महत्॥ श्रीराम
ऋषिर्विनायकश्चास्य अनुमुच्छं द एव च॥२५॥ परब्रह्माकरो रामो

श्रीराम
३

देवता शुभदर्शिनः ॥ अस्य श्रीरामसहस्रनाम स्तोत्रमंत्रस्य
श्रीविनायकऋषिः अनुष्टुप् छंदः । श्रीरामचंद्रपरमात्मादेवता ।
ॐ रामः श्रीमहाविष्णुरिति बीजं । गुणभृन्निर्गुणो महानिति श
क्तिः । सच्चिदानंदविग्रह इति कीलकं । श्रीरामचंद्रप्रीत्यर्थे जपे
विनियोगः । अथ न्यासः । श्रीरामचंद्राय नमः अंगुष्ठाभ्यां ॥
सीतापतये ० जैतैनीभ्यां ० रघुनाथाय ० मध्यमाभ्यां न ० भरता
ग्रजाय ० अनामिकाभ्यां ० ॐ दशरथाय ० कनिष्ठिकाभ्यां ० ॐ ह
नुमत्प्रभवेन ० करतलकरपृष्ठाभ्यां ० ॐ रामचंद्राय हृदयाय नमः ॥

राम०

५

ॐ सीतापतये शिरसे स्वाहा ॐ रघुनाथाय शिखायै वषट् ॐ
भरताग्रजाय कवचाय हुं ॐ दशरथाय नेत्रत्रयायै वौषट् ॐ
हनुमत्प्रभावे अस्त्राय फट् अथ ध्यानं ध्यायेदाजानुहुं धृत
शरधनुषं बद्धपद्मासनस्थं पीतं वासो वसानं नवकमलदलस्य
धिनेत्रं प्रसन्नं ॥ वामांका रूढ सीता मुखकमलमिलल्लोचनं नील
दाभं नानालंकारयुक्तं दधत मरुजटामंडलं रामचंद्रं ॥ १ ॥ सौ
वर्णमंडपे दिव्ये पुष्पकेषु विराजिते ॥ मूले कल्पतरुः स्वर्णे पीठे
सिंहाष्टसंयुते ॥ २ ॥ मृदुलक्षणसंयुतं नो जानक्या सहसं स्थितं

सहस्र०

वा

श्रीराम

५

राम०

५

तारकं ब्रह्म शाश्वतः सर्वसिद्धिदः॥ राजीवलोचनः श्रीमान् श्री सहस्र०
रामो रघुपुंगवः॥ रामचंद्रः सदाचारो राजेंद्रो जानकीपतिः॥ २॥
अग्रगण्यो वरेण्यश्च वरदः परमेश्वरः॥ जनार्दनो जितामित्रः प
रार्थैकप्रयोजनः॥ ३॥ विश्वामित्रप्रियो दांतः शत्रुजिघृक्षुताप
नः॥ सर्वज्ञः सर्वदेवादिः शरण्यो बालिमर्दनः॥ ४॥ ज्ञानभाव्यो
परिच्छेद्यो वाग्मी सत्यव्रतः शुचिः॥ शानगम्यो दृढप्रज्ञः स्वरध्वं
सीप्रतापवान्॥ ५॥ द्युतिमानात्मवान्वीरो जितक्रोधो रिमर्दनः श्रीराम
विश्वरूपो विशालाक्षः प्रभुः परिदृढो दृढः॥ ६॥ ईशः स्वर्गधरः ५

श्रीमान्को सत्ये योनसूयकः॥ विपुलांशो महोरस्कः परमेश्वरी
परायणः॥ ७॥ सत्यव्रतः सत्यसंधोगुरुः परमधार्मिकः॥ लो
कज्ञो लोकबंधश्च लोकालोकालोकहृत्परः॥ ८॥ अनादिर्भगवा
न्सेव्यो जितमायोरघूद्वहः॥ रामो दयाकरो दक्षः सर्वज्ञः सर्व
पावनः॥ ९॥ ब्रह्मण्यो नीतिमान्गोप्ता सर्वदेवप्रियो हरिः॥ सुंद
रः पीतवासाश्च सूत्रकारः पुरातनः॥ १०॥ सौम्यो महर्षिः को
दंडी सर्वज्ञः सर्वगोचरः॥ कविः सुग्रीववरदः सर्वपुण्याधिकः
प्रदः॥ ११॥ भव्यो जितारिषड्वर्गे महोदारो धनशानः॥ सुकी

राम०
६७

तिरादिपुरुषः कोतः पुण्यः कृतागमः ॥ १२ ॥ अकल्मषश्चतु सहस्र०
र्बाहुः सर्वावासादुरासदः ॥ मितभाषी निवृत्तात्मा स्मृतिमान्वी
र्यवान्प्रभुः ॥ १३ ॥ धीरोदांतो घनः श्यामः सर्वयुधविशारदः ॥
अध्यात्मयोगनिलयसुमनो लक्ष्मणाग्रजः ॥ १४ ॥ सर्वती
र्थमयः शूरः सर्वयज्ञफलप्रदः ॥ यज्ञस्वरूपी यज्ञेशो जरा
मरणवर्जितः ॥ १५ ॥ वर्णाश्रमगुरुर्वर्णाशत्रुजित्पुरुषोत्तमः ॥
शिवलिंगप्रतिष्ठाता परमात्मा परायणः ॥ १६ ॥ प्रमाणभूतो श्रीराम
दुर्मर्त्यैः पूर्णः परपुरंजयः ॥ अनंतदृष्टिरानंदो धनुर्वेदो धनु ६७

रामेनीलोत्पलश्यामं द्विभुजं पीतवाससं ॥ ३ ॥ स्मितवक्त्रं सुखा
सीनं पद्मपत्रनिभेक्षणं ॥ किरीटहारकेयूरकुंडलैः कटकादिभिः
॥ ४ ॥ विभ्राजमानं विज्ञानमुद्रं वीरासने स्थितं ॥ स्पृशंतं स्तनयो
रग्रे जानक्याः सव्यपाणिना ॥ ५ ॥ वसिष्ठवामदेवादीसेवितं लक्ष्म
णादिभिः ॥ अयोध्यानगरे रम्ये अभिषिक्तं रघूत्तमं ॥ एवं ध्या
त्वा जपेन्नित्यं रामनामसहस्रकं ॥ हत्याकोटियुतो वापि मुच्यते
नात्र संशयः ॥ ७ ॥ ॥ इति ध्यानं ॥ ॥ अथ सहस्रनामावलिज
पः ॥ ॐ रामः श्रीमान्महाविष्णुर्जिष्णुर्देवहितावहः ॥ तत्त्वात्मा

धरः॥१७॥ गेणोकारोगुणश्रेष्ठः सच्चिदानंदविग्रहः॥ अखि
लार्थो महाकायो विश्वकर्मा विशारदः॥१८॥ विनीतात्मा वीतरा
गतपस्वी शोजनेश्वरः॥ कल्याणप्रवृत्तिः कल्पसर्वेशः सर्व
कामदः॥१९॥ अक्षरः पुरुषः साक्षी केशवः पुरुषोत्तमः॥ लो
काध्यक्षो महायोगी विभीषणवरप्रदः॥२०॥ आनंदविग्रहो ज्यो
तिर्हनुमत्प्रभुरक्षयः॥ भ्राजिष्णुः सहनो भोक्ता सत्यवादी बहु
श्रुतः॥२१॥ सुखदः कारणकर्ता भवबंधविमोचनः॥ देवचूडाम
णिर्नेता ब्रह्मण्या ब्रह्मवर्धनः॥२२॥ संसारतारको रामः सर्वदुः

रामचं०

७

खविमोक्षहृत्॥ विद्वत्तमो विश्वहर्ता विश्वकर्ता च विश्वहृत्॥ सहस्र०
॥२३॥ नित्यो नियतकल्याणः सीताशोकविनाशहृत्॥ कबु-
च्छः पुंडरीकाक्षो विश्वामित्रभयापहः॥२४॥ मारीचमथनो
रामो विराधवधपंडितः॥ दुःस्वप्ननाशनोरम्यः किरीटीत्रिद-
शाधिपः॥२५॥ महाधनुर्महाकायो भीमो भीमपराक्रमः॥
तत्स्वरूपी तत्त्वज्ञः सर्ववादी सुविक्रमः॥२६॥ भूतात्मा भूत-
हृत्स्वामी कालज्ञानी पहापटुः॥ अनिर्विण्यो गुणग्रामो निःक- श्रीराम
लंकः कलंकहा॥२७॥ स्वभावभद्रः शत्रुघ्नः केशवः स्छाणुरीश्वरः॥ ७

राम०
६

मरीचिर्गोविंदोरत्नगर्भो महाद्युतिः ॥३३॥ व्यासो वाचस्पतः सहस्र०
तिः सर्वो दिक्पतिः सुरमर्दनः ॥ जानकीवल्लभः पूज्यो प्रगट
प्रीतिवर्धनः ॥३४॥ संभवो तींद्रियो वेद्यो निर्दिश्यो जांबव
त्सुभुः ॥ मदनो मन्मथो व्यापी विश्वरूपो निरंजनः ॥३५॥ ना
रायणो ग्रणी साधुर्जटायुः प्रीतिवर्धनः ॥ नैकरूपो जगन्नाथः
सुरकार्यहितप्रभूः ॥३६॥ जितक्रोधो जिता रातिः प्लवंगा
धिपराज्यदः ॥ वसुदेवः सुभुजो नैकमायो भव्यप्रमोदनः ॥ श्रीराम
३७॥ चंडांशु सत्यसंकल्पः शरणागतवत्सलः ॥ अंगदोरो ६

गहर्त्ता च मंत्रविन्मंत्रभावनः ॥३८॥ सौमित्रवत्सलो धूर्यो
व्यक्तो व्यक्तस्वरूपधृक् ॥ विशिष्टो ग्रामणी श्रीमाननुकूलः प्रियं
वदः ॥३९॥ अतुलः सात्विको धीरः शरासनविशारदः ॥ ज्येष्ठः
सर्वगुणोपेतः शक्तिमांस्ताटकांतकः ॥४०॥ वैकुण्ठः प्राणिनां प्रा
णः कमठः कमलाधिपः ॥ गोवर्धनधरो मत्स्यरूपः कारुण्यसा
गरः ॥४१॥ कुंभकर्णप्रभेता च गोपीगोपालसंवृतः ॥ मायायी
व्यापको व्यापी रेणुकेयबलापहः ॥४२॥ पिनाकमथनो बंधः स
मर्थो गरुडध्वजः ॥ लोकत्रयाश्रयो लोकोभरतो भरताग्रजः ॥४३॥

राम०

९

श्रीधरःसद्गतिर्लोकःसाक्षीनारायणोबुधः॥मनोवेगीमनो सहस्र
रूपीपूर्णपुरुषपुंगवः॥४४॥यदुश्चेष्टोयदुर्भूतावासःसुबिक्क पति
मः॥तेजोधराधरोव्यग्रश्चतुर्मूर्तिश्चतुर्भुजः॥४५॥चाणूरम
र्दनोबन्धःशांतोभरतवन्दितः॥शब्दातीतोगभीरात्माकोमलोगः
प्रभावकरः॥४६॥लोकोर्ध्वगःशेषशायीक्षीराब्धिनिलयोनलः
आत्मयोनिरयोनिश्चसप्तजिह्वःसहस्रपात्॥४७॥अमृतांशु
र्महागतीनिवृत्तविषयस्पृहः॥त्रिकालज्ञोमुनिःसाक्षीविहा श्रीराम
यसद्गतिःकृती॥४८॥पर्जन्यःकुमुदोभूतावासःकमललेचनः॥९

भूतादिःशंभुरादित्यःसुखविष्टःसुखविरोधुवः॥२६॥कवची
कुंडलीचक्रीखड्गीभक्तजनप्रियः॥अमृत्युर्जन्मरहितःस
र्वजिस्सर्वगोचरः॥२९॥अनुत्तमोप्रमेयात्मासर्वादिगुणसा
गरः॥समःसमात्मासमगोजटामुगुटमंडितः॥३०॥अज
यःसर्वभूतात्माविष्णुर्केसोनोमहातपाः॥लोकाध्यक्षोमहा
बाहुरमृतोवेदवित्तमः॥३१॥संहिष्णुःसद्गतिःशारत्तावि
श्वयोनिर्महाद्युतिः॥अतीद्रुजितःप्रांशुरर्पेद्रोवामनोव
लिः॥३२॥धनुर्वेदोविधाताचब्रह्माविष्णुश्चशंकरः॥हंसो

श्रीवत्सवासाः श्रीवासोवीरहालक्ष्मणाग्रजः ॥ ५९ ॥ लोकाभिरा
मोलोकारिमर्दनः सेवकप्रियः ॥ सनातनतमोवैद्यश्यामलोरा
क्षसांतकः ॥ ५० ॥ दिव्यायुधधरः श्रीमानप्रमेयोजितेंद्रियः ॥
भूदेववैद्योजनकप्रियद्वस्यपितामहः ॥ ५१ ॥ उत्तमः सात्विकः स
त्यः सत्यसंधस्त्रिविक्रमः ॥ सुलभः सुव्रतः सूक्ष्मः सुघोषः सु
खंदः सुहृत् ॥ ५२ ॥ दामोदराच्युतः शार्ङ्गविमनोमथुराधिपः ॥
देवकीनंदनः शौरिः श्रीपतिः कैठभावनः ॥ ५३ ॥ सप्ततालप्रभे
लाचमित्रवंशप्रवर्धनः ॥ कालस्वरूपीकालात्माकालः कल्याण

राम०
१०

दः कविः ॥ ५४ ॥ संवत्सरऋतुः पक्षो ह्ययनो दिवसो युगः ॥ स सहस्र०
व्यो विविक्तो निर्लेपः सर्वव्यापी निराकुलः ॥ ५५ ॥ अनादिनिधि
नः सर्वलोकपूज्यो निरामयः ॥ रसोरसज्ञः सारज्ञो लोकसारो
रसात्मकः ॥ ५६ ॥ सर्वदुःखातिगो विद्याराशिः परमगोचरः ॥ शे
षो विशेषो विगतकल्माषो रघुपुंगवः ॥ ५७ ॥ वर्णश्रेष्ठो वर्णभाव्यो
वर्णिवर्णगुणो ज्वलः ॥ कर्मसाक्षी गुणः श्रेष्ठो देवासुरनमस्कृतः
॥ ५८ ॥ देवाधिदेवो देवर्षिदेवासुरवरप्रदः ॥ सर्वदेवमयश्चक्री श्रीराम
शार्ङ्गपाणिरनुत्तमः ॥ ५९ ॥ मनोबुद्धिरहंकारः प्रकृतिः पुरुषो व्ययः ॥ १०

राम०
१९

मोक्षमः॥६५॥ अंशुशब्दपतिः शब्दगोचरो रंजनो लघुः॥ निः सहस्र०
शब्दप्रणवो मायी स्छूलः सूक्ष्मो विलक्ष्मणः॥६६॥ सनातन
तमः स्रग्वी पेशलो जीवतां वरः॥ शक्तिमान् शंखभृन्नादो गदा
पञ्चरथांगधृक्॥६७॥ निरीहो निर्विकल्पश्च चिद्रूपोजितसा
ध्वसः॥ शताननः सहस्राक्षः शतमूर्तिर्धनप्रदः॥६८॥ हृत्पुंड
रीकशयनो कठिणो द्रवैव च॥ उग्रोग्रहपतिः कृष्णः समर्थो न
र्थनाशनः॥६९॥ अधर्मशत्रु रक्षय्यः पुर दूतः पुरुषुतः॥ ब्र श्रीराम
हृगर्भो बृहद्गर्भो धर्मधेनुर्धरागमः॥७०॥ हिरण्यगर्भो ज्योति १९

ष्मा-सुललाटसुविक्रमः॥ शिवपूजारतिः श्रीमान् भवानी
प्रियवृद्धशी॥७१॥ नरो नारायणो रामः कपदी नीललोहितः॥
रुद्रः पशुपतिस्छाणुर्विश्वामित्रो द्विजेश्वरः॥७२॥ मातामहो
मातरिश्वा विरिंचो विष्टरश्वाः॥७३॥ अक्षोभ्यः सर्वभूतानां चंडः
सत्यपराक्रमः॥७४॥ बालखिल्यो महाकल्पः कल्पवृक्षः कला
धरः॥ निदाद्यस्तपनो मेघः श्लक्ष्णं परबलापहत्॥७५॥ कंब
धमथनो दिव्यः कंबुग्रीवः शिवप्रियः॥ सुखा लीलः सुनिष्पन्नः
सुरभिः शिशिरात्मकः॥७६॥ असंस्पृष्टो तिथिः शूरः प्रमाथी

राम०
१२

पापनाशकृत्॥ वसुश्रवाः कव्यवाहः प्रतत्यो विश्वभोजनः॥
॥७६॥ रामो नीलोत्पलश्यामो जानस्कंधो महाद्युतिः॥ पवित्र
पादः पापारिर्मणिपूरं न भोगतिः॥ ७७॥ उत्तारणो दुष्कृतिहा दु
र्धर्षो दुःसहो भयः॥ अमृतांशो मृतवपुधर्मि धर्मि ह्यपाकरः॥
७८॥ भर्गो विवस्व नो दित्यो योगाचार्यो दिवस्पतिः॥ उदारकी
र्तिरुद्योगी वाङ्मयः सदसंनमयः॥ ७९॥ नक्षत्रमालिना केशः
स्वाधिष्ठान षडश्रयः॥ चतुर्वर्गफलो वग्निशक्तित्रयफलं नि
धिः॥ ८०॥ निधानगर्भो निर्व्याजो निरीशो व्याजमर्दनः॥ ॥ ॥

सहस्र०

श्रीराम
१२

न्यायो न्यायी च यः श्रीमान् नयोनयपरो ध्रुवः॥ ८१॥ लक्ष्मीवि
श्वंभरो भक्षी देवेन्द्रो बालि मर्दनः॥ बाणारिमर्दनो यज्वानुत्तमो
मनुसेवितः॥ ८२॥ देवाग्रणीः शिवध्यानतत्परः परमेश्वरः॥ सा
मगेयः प्रियः क्रूरपुण्यकीर्तिसुलोचनः॥ ८३॥ पुण्यः पुण्याधि
कः पूर्वः पूर्णः पूर्णयितारविः॥ जटिलकल्मषध्वांतप्रभंजनवि
भावसुः॥ ८४॥ अव्यक्तलक्ष्मणो व्यक्तो दशास्यद्विपकेसरी॥
कलानिधिः कालारूपः कमलानंदवर्धनः॥ ८५॥ जयी जरारि
सर्वाद्यशमनो भवभंजनः॥ अलंकरिष्णुरचलो रोचिस्सुर्विक्र

मा

श्रीवल्लभः शिवारंभः शान्तभद्रसमंजसः ॥ ६१ ॥ भूरायीभूतवृ
द्धतिभूषणो भूतवाहनः ॥ अकायो भक्तकायस्थः कालशोनी
महोपटुः ॥ ६२ ॥ परार्थवृत्तिरचलो विविक्तः श्रुतिसागरः ॥ स्व
भावभद्रो मध्यस्थो संसारभयनाशनः ॥ ६३ ॥ वेद्यो वेद्यो विय
दोक्ता सर्वावादा मुनीश्वरः ॥ सुरेंद्रशरणं शर्मवरकर्मह्यधोक्ष
जः ॥ ६४ ॥ धैर्यो ग्रधुर्यो रात्रीशः संकल्पः शर्वरीपतिः ॥ परार्थगु
र्देष्टुः श्रुतिराश्रितवत्सलः ॥ ६५ ॥ विद्युर्जिह्वुर्विभुर्यज्ञो य
ज्ञेशो यज्ञपालकः ॥ प्रभुर्विद्युर्ग्रसिह्वुश्च लोकात्मा लोकभावनः ॥ ६६ ॥

राम०
१३

केशवः केशिहाकाव्यः कविः कारणकारणः॥ काव्यकर्ता कला सहस्र०
शेषो वासुदेवः पुरुषुतः॥ ६७॥ आदिकर्ता वराहश्च वामनो मधु
सूदनः॥ नारायणो नरो हं सो विष्वक्सेनो जनार्दनः॥ ६८॥ विश्व
कर्ता महायज्ञो ज्योतिष्मान् पुरुषोत्तमः॥ वैकुण्ठः पुंडरीकाक्ष
वृद्धः सूर्यसुरार्चितः॥ ६९॥ नारसिंहो महाभीमो वक्रदंष्ट्रो न
खायुधः॥ आदिदेवो जगत्कर्ता योगीशो गरुडध्वजः॥ ७०॥ ॥
गोविंदो गोपतिर्गोमान् भूपतिर्भुवनेश्वरः॥ पद्मनाभो हृषीकेश श्रीराम
शोधाता रामोदरः प्रभुः॥ ७१॥ त्रिविक्रमस्त्रिलोकेशो ब्रह्मेश १३

राम०
१४

रीमेखलीकवचीध्वजी॥१७॥योद्धाजेतामहावीर्यःशत्रुघ्नःसहस्रना०
शत्रुतापनः॥शास्ताशक्तिवरःशास्त्रंशंकरःशंकरस्तुतः॥१८॥
सारथिःसात्विकःस्वामीसामवेदप्रियःसमः॥पवनःसहसः
शक्तिःसंपूर्णशःसमृद्धिमान्॥१९॥स्वर्गदःकामदःश्रीदःकी
र्तिदःकीर्तिनायकः॥मोक्षदःपुंडरीकाक्षःक्षीराब्धिद्वतकेतनः
॥२०॥सर्वात्मासर्वलोकेशःप्रेरकःपापनाशनः॥सर्वव्यापी
जगन्नाथःसर्वलोकमहेश्वरः॥१॥स्वर्गस्थित्यंतद्वीपःस श्रीराम
र्वलोकहितावहः॥अक्षयःशाम्भुतो नंतःक्षयवृद्धिविवर्जितः॥२॥१४

पुरुषःपुंडरीकाक्षःसर्वदेवनमस्कृतः

निर्लेपोनिर्गुणःसूक्ष्मोनिर्विकारोनिरंजनः॥सर्वोपाधिविनि
र्मुक्तःसत्तामानव्यवस्थितः॥३॥अचलोनिर्मलोव्यापीनित्यत
प्तोनिराशयः॥अविकारीविभुवनःपरमात्मासनातनः॥४॥
श्यामोयुवालोहिताक्षोदीप्ताशोमितभाषणः॥अजानुबाहुः
समुखःसिंहरक्धोमहाभुजः॥५॥सत्त्वान्गुणसंपन्नोदीप्त
मानस्वतेजसा॥कालात्माभगवानूकालःकालचक्षुप्रवर्तकः
॥६॥नारायणःपरंज्योतिःपरमात्मासनातनः॥विश्वसृग्विश्व
भोक्ताचविश्वगोप्ताचशाम्भुतः॥७॥विश्वेश्वरोविश्वमूर्तिर्विश्व

राम०
१५

त्माविश्वभावनः॥ सर्वभूतः सुहृच्छांतः सर्वभूतानुकंपनः॥ ८॥ सहस्र०
सर्वेश्वरेश्वरः शर्वः सर्वस्याश्रितवत्सलः॥ सर्वगः सर्वभूतेशः स
र्वभूतायशस्वितः॥ ९॥ अभ्यंतरस्थतमसः छेत्तानारोधिः परः ७
अनादिनिधनः स्रष्टा प्रजापतिपतिर्हरिः॥ १०॥ ~~वैकुण्ठः पुंडरी~~
~~काक्षः सर्वदेवनमस्कृतः॥~~ अविकारी प्रभुर्नित्य सवीत्मा सर्वद
ग्वशी॥ ११॥ जगतः स्तस्थुषश्चैव प्रभुर्नृता सनातनः॥ कर्त्ता धा
ता विधाता च सर्वेषां पतिरीश्वरः॥ सहस्रमूर्धा विश्वात्मा विष्णुवि श्रीराम
श्वदगव्ययः॥ पुराण पुरुषः श्रेष्ठः सहस्राक्षः सहस्रपात्न॥ १३॥ १५
नारसिंहो हृषीकेशः सर्वात्मा सर्वदग्वशी॥

प्रीतिवर्धनः॥ वामनोदुःष्टदमनो गोपेन्द्रो गोपवल्लभः॥ १२॥ भ
क्तिप्रियोच्युतः सत्यः सत्यकीर्तिधृतिस्मृतिः॥ कारुण्यः करुणो
व्यासः पापहा शान्तिवर्धनः॥ १३॥ सन्यासी शास्त्रतत्वज्ञो मंदरो
गिरिकेतनः॥ बदरीनिलया शान्तः स्तपस्वी वैद्युतप्रभुः॥ १४॥
भूतावासो गुहावासः श्रीनिवासः श्रीयः पतिः॥ तपोवासो मुदा
वासः सत्यवासः सनातनः॥ १५॥ पुरुषः पुष्करः पुण्यः पुष्क
राक्षो महेश्वरः॥ पुण्यमूर्तिपुराणज्ञः पुण्यदः पुण्यवर्धनः॥ १६॥
शंखी चक्री गदीशार्ङ्गली मुसली हली॥ किरीटिकुंडली हा

तत्तं नारायणो विष्णुर्वासुदेवः सनातनः ॥ परमात्मा परं ब्रह्म परं
ज्योतिः परात्परः ॥ १४ ॥ अच्युतः पुरुषः बृहत्तः शाश्वतः शिव ईश्वरः ॥
नित्यः सर्वगतः स्थाणु रुद्रः साक्षी प्रजापतिः ॥ १५ ॥ हिरण्य
गर्भः सविता लोककृत् लोकभुग्विभूः ॥ अकारवाच्यो भगवान् श्री
मूर्तिः श्रीपतिः पुमान् ॥ १६ ॥ सर्वलोकेश्वरः श्रीमान् सर्वज्ञः सर्व
लोमुखः ॥ स्वामी सुसीलः सुलभः सर्वज्ञः सर्वशक्तिमान् ॥ १७ ॥
नित्यः संपूर्णकामश्चने सार्गिक सहसुखी ॥ वृषापीयूषजलधिः
शरणं सर्वदेहिनां ॥ १८ ॥ श्रीमन्नारायणः स्वामी जगतां प्रभुरीश्वरः ॥

राम०
९६

श्रीशः शरण्यो भूतानां संश्रिताभीष्टदायकः॥१९॥ अनंतः श्री सहस्र०
पत्नी रामो गुणाभृन्निर्गुणो महान्॥ एवमादीनि नामानि ह्यसं-
ख्यानि पराणि च॥२०॥ उक्तानि तव पुत्रेण विद्वराजेन धीमता
सनत्कुमाराय पुरातान्युक्तानि मया न च॥२१॥ एकैकं रामनाम
स्य सर्वपापप्रणाशनं॥ सहस्रनामफलदं सर्वैश्वर्यप्रदायकं॥
२२॥ सर्वसिद्धिप्रदं नृणां भुक्तिमुक्तिफलप्रदं॥ मंत्रात्मकमिदं
सर्वव्याख्यातं सर्वमंगलं॥ यः पठेच्छृणुयाद्यैः पिसत्तु ब्रह्मपदं श्रीराम
लभेत्॥ तावदेव मदस्तेषां महापातकदंतिनां॥२३॥ यावन्नश्रू ९६

पुत्रपौत्रैः परिवृतो धनधान्यसमन्वितः ॥ पठं शुभं स्मरं नित्यं मुच्यते सर्वकिल्बिषैः ॥ ४

यते रामनामपंचाननध्वनिः ॥ ब्रह्म ह्यश्वसुरापश्च स्तेयीषगुर
तल्पकः ॥ १२५ ॥ शरणागतघाती च मित्रविश्वासघातकः ॥ मातृ
हापितृहाचैव भ्रूणहावीरहा तथा ॥ २६ ॥ कोटिकोटिसहस्राणि गु
ह्यपापानि यान्यपि ॥ संवत्सरं क्रमाज्जुह्वाय हं रामसंनिधौ ॥
२७ ॥ निःकलकः सुखे मुक्तातलो मोक्षमवाप्नुयात् ॥ पलायध्वं
पलायध्वं रेरे पातकदंतिनः ॥ शृण्वन् रामकथानादं को न याति प
रांगतिं ॥ १२८ ॥ ३३ ॥ ये कूनश्लोका ॥ १६९ ॥ ॥ इति श्रीलिंगपुराणे
उत्तरखंडे ईश्वरपार्वतीसंवादे श्रीरामसहस्रनामस्तोत्रं संपूर्णमस्तु ॥ ६९ ॥

२१
४ A ✓

Sriram Sahastaranam Samapta

॥ श्रीराम सहस्रनाम समाप्त ॥

१७

१७

639